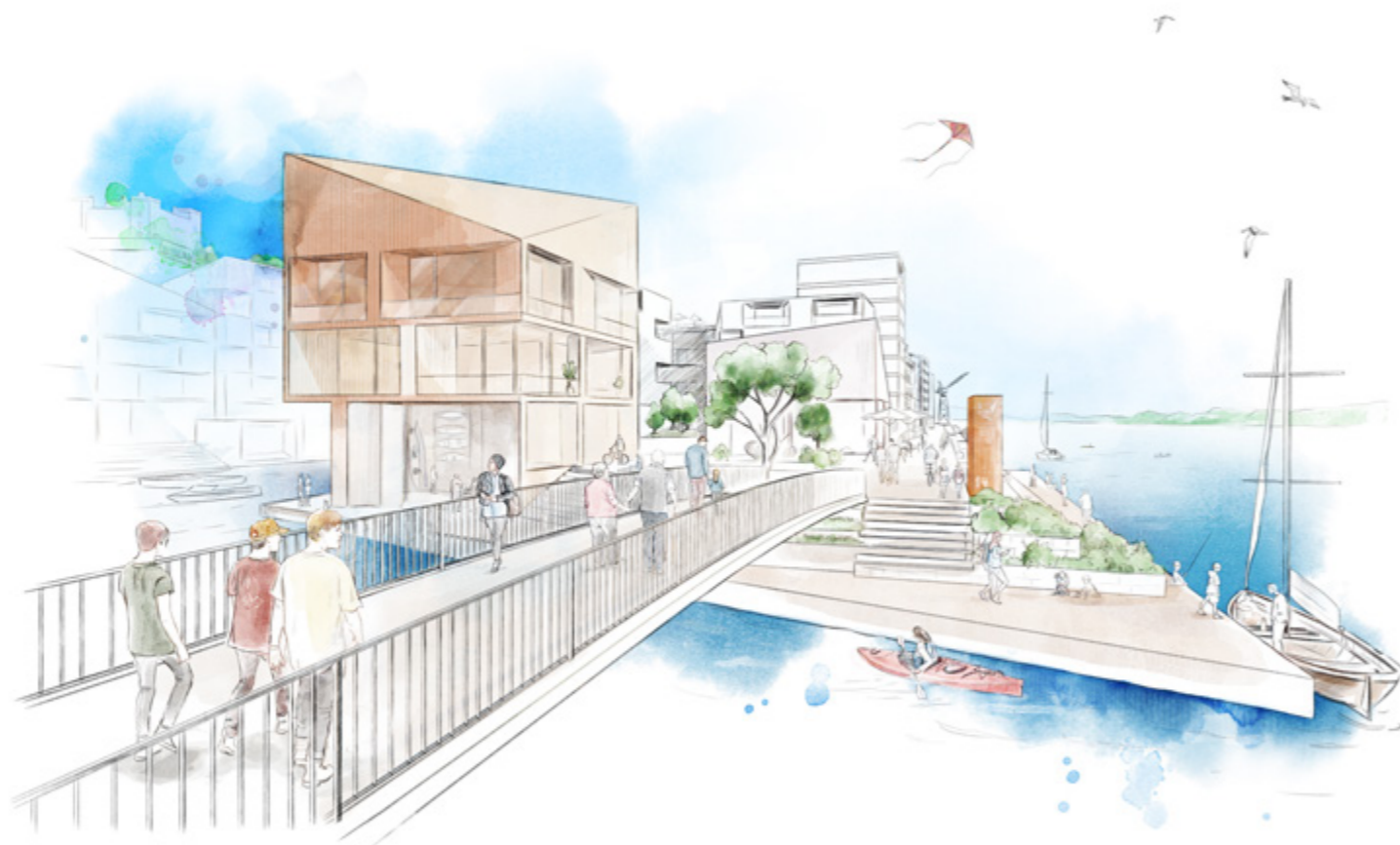

Grønlikaia

10 anbefalinger for østkantens fjordby

RAPPORT FRA MEDVIRKNINGSPROSSESSEN

Innhold

Grønlikaia – 10 anbefalinger for østkantens fjordby

Rapport fra medvirkningsprosessen

Utarbeidet av Rodeo arkitekter for Hav Eiendom. Utgitt september 2021

Innledning	3
Intervju: Marie Winsvold	4
En del av Havnepromenaden	6
Evalueringsgruppen	8
Veien videre	74

Del 1: Ti anbefalinger

Natur i by	12
Rekreasjon og fysisk aktivitet i bykjernen	14
Kunnskaps- og formidlingsarenaer	16
Østkantens fjordby	20
Ungdommens Havnepromenade	22
Den urbane stua	24
Barnevennlig fjordby	28
Nabolagets eget sted	30
Et nabolag med historiske spor	32
Det nye Oslo-ikonet	36

Del 2: Medvirkningsprosessen

Ekspertenes blikk	46
Byvandring med særgrupper	48
Filmen om Grønlikaia	50
Magasin	51
Nettside med spørreundersøkelse	52
Utstilling: Sett farge på Grønlikaia	56
Postkasse for forslag	62
Livestreamet arrangement	68
Samarbeid med skoleklasser	70
Besøk av barnefamiliene	72

← Fra utstillingen om Grønlikaia på Deichman Bjørvika.

Medvirkning med virkning

Grønlikaia er det siste havneområdet i Bjørvika som skal utvikles. I dag er det et industri- og logistikkområde, men om noen år vil det være en naturlig del av det urbane Oslo.

Grønlikaia utpeker seg som et byutviklingsområde med særlig stort potensial for å tilby attraktive offentlige rom for byens befolkning og besøkende. Grønlikaia kan få én kilometer av den populære turruten Havnepromenaden, og en stor «øy» på den sydlige enden av kaia, med store rekreasjonsmuligheter. Ikke minst er solforholdene blant de beste i Fjordbyen, hvis ikke *de beste*.

Det siste halvannet året har Hav Eiendom og Rodeo arkitekter jobbet med å utforske hva som mangler i Fjordbyen og hva Grønlikaia kan tilføre framtidens Oslo. Det naturlige for oss har vært å snakke med brukerne av byen: beboere med eierskap til Oslos utvikling, grupper som ofte blir oversett og interessenter med andre blikk enn eiendomsutviklere, kommune og arkitekter.

Dette har resultert i det vi mener er en usedvanlig grundig medvirkningsprosess. Vi har vandret, bygget, lekt og lyttet til innbyggere og fagfolk. Vi har utfordret deltakerne i medvirkningsprosessen og

oss selv til å tenke Grønlikaia langs tre nivåer; hva Grønlikaia skal handle om:

- I byen Oslo
- I Bydel Gamle Oslo
- I seg selv, som et nabolag

Til å se mønsteret i et så omfangsrikt medvirkningsmateriale har Hav Eiendom nedsatt en ekstern evalueringsgruppe av ulike mennesker med ulik kompetanse og kunnskap innen byutvikling. Gruppen har diskutert forslagene og identifisert noen gjennomgående temaer.

Rapporten du nå leser, er resultatet av denne prosessen. Ti anbefalinger er formulert for Grønlikaias rolle og identitet i Fjordbyen. Dermed har ikke forslagsbunken endt opp som en utmattende idémyldring, men pekt ut noen fokuserte, tematiske retninger som det anbefales å tuft byutviklingen på Grønlikaia på.

Med ønske om et «blikk utenfra», har Hav Eiendom selv ikke deltatt i evalueringen, man tar i mot evalueringsgruppens anbefalinger med stor åpenhet og interesse.

I rapportens første del presenterer vi evalueringsgruppens anbefalinger. I rapportens andre del viser vi fram medvirkningsprosessen som danner grunnlaget for disse anbefalingene.

God lesning! ■

Henning Sunde og Knut Schreiner Rodeo arkitekter

Grønlikaia i verden

Et forbilde på klimavennlig byutvikling

Når Hav Eiendom skal realisere utbyggingen av Grønlikaia, er det med utgangspunkt i Kate Raworths banebrytende teori om smultringøkonomi.

I dag setter hensynet til klodens tåleevne og stedets sosiale bærekraft premissene for hvordan man jobber med byutvikling. Byutvikling går sakte, og man må anlegge perspektiver for flere generasjoner fram i tid. Byutviklere - arkitekter, politikere og eiendomsaktører - har et stort ansvar på sine skuldre for å skape omgivelser som sikrer en bærekraftig framtid.

Natur- og klimakrisen har vært Hav eiendoms hovedfokus i arbeidet med Grønlikaia. De visjonære ideene til den britiske økonomen Kate Raworth og hennes begrep Doughnut Economics utgjør den strategiske og ideologiske ryggraden i prosjektet. Det er med stolthet og pågangsmot at Hav Eiendoms bærekraftssjef Marie Winsvold har introdusert prinsippene fra Raworths «smultringøkonomi» i et byggeprosjekt i Oslo. Men hva betyr det?

Forbilde på bærekraftig byutvikling

- På Grønlikaia vil vi skape et forbilde på bærekraftig og klimavennlig byutvikling. Da må vi tenke helt nytt. Det sier bærekraftssjef i Hav Eiendom, Marie Indrelid Winsvold.

- Målet vårt er å sikre at Grønlikaia blir et godt sted å leve for mennesker og natur, over og under vann, uten at byutviklingsprosjektet overbelaster klima, natur eller sosial bærekraft - hverken her til lands eller globalt, understreker hun.

- I tillegg til å bidra til en god og helhetlig bærekraftig byutvikling, skal vi utvikle en metode som skal kunne tas i bruk av andre aktører og dermed bidra til helhetlig bærekraftig byutvikling også andre steder, sier Winsvold.

Byportrett

Ved hjelp av Kate Raworths økonomiske teori Doughnut Economics og Doughnut Economics Action Labs metode for «byportrett», har prosjektgruppen nedskalert en metode for byutvikling til

Marie Winsvold

Bærekraftssjef i Hav Eiendom.

Utdannet sivilingenør, og har studert filosofi, organisasjonsutvikling og psykotraumeterapi.

Har de siste 12 årene jobbet som miljøansvarlig innen bygg og eiendom og vært BREEAM-revisor.

Grønlikaias skala. Metoden har fått navnet DEiG, som står for Doughnut Economy In Grønlikaia.

- Metoden er holistisk og går ut på å kartlegge og se byutvikling gjennom fire linser og se hvordan disse henger sammen og påvirker hverandre. De fire linsene ser på lokal sosial bærekraft, global sosial bærekraft, lokal økologisk bærekraft og global økologisk bærekraft, forklarer Winsvold.

- Vi har ett mål om å se på alle ressurser som fornybare og ombrukbare. Minst mulig avfall og mest mulig ombruk, både under bygging og når området tas i bruk. Dette gjelder alt fra materialbruk, energi, avfall, til vann og avløp. Samtidig skal det tilrettelegges for liv både på land og i vann både for mennesker og planter. Kan for eksempel lokalt avfall bli lokal matproduksjon og kan det produseres mat under vannflaten? spør Winsvold retorisk.

Winsvold har tro på at nye måter å forvalte ressursene på kan bidra til matvaresikkerhet, lokal identitet, samhold, samarbeid og arbeidsplasser. Man får utnyttet de økonomiske ressursene bedre, med mindre bruk av jordens ressurser og landarealer, bedre karbonopptak, mindre energi og transportbehov.

En helt ny bydel

På Grønlikaia, der det i dag er havnevirksomhet og containere, skal snart en «østkantens fjordby» skapes. En helt ny bydel med tusentalls nye boliger, arbeidsplasser, en kilometer med havnepromenade, badeplasser og friareal.

- Når prosjektet står ferdig, vil det vrimle av mennesker her. Grønlikaia skal være et godt sted å bo og arbeide, men skal også være et attraktivt sted å besøke for folk fra andre deler av byen. Og ikke minst - Grønlikaia skal være et godt sted å bo og arbeide, men skal også være et attraktivt sted å besøke for alle andre, sier Winsvold.

Flere tjenester med færre ressurser

- Byen kan med fordel vokse, men det må være en vekst som gagnar hele byens befolkning. Menneskers behov for boliger, arbeid, varer og tjenester må møtes med en sirkulær økonomisk tankegang ved å tilby flere tjenester med færre ressurser. Hvis vi får til det vi ønsker, skal utviklingen på Grønlikaia bidra til trivsel og velvære for Oslos befolkning, uten å forringe forholdene for mennesker andre steder eller at det går utover klodens tåleevne, avslutter Winsvold. ■

På Grønlikaia vil vi skape et forbilde på bærekraftig og klimavennlig byutvikling. Da må vi tenke helt nytt

Marie Winsvold Bærekraftssjef i Hav Eiendom

En del av Havnepromenaden

Havnepromenaden består av ni delstrekninger med hver sin særegne stemning og opplevelser. Når containerkaien Grønlikaia skal byutvikles, blir en sentral oppgave å finne ut av hvilken *identitet* dette området skal ha som del av Oslos havnefront.

I 2015 vedtok Bystyret i Oslo Strategi- og prinsipplanen for Havnepromenaden. I denne planen lå det en sentral tanke til grunn for hvordan promenaden skulle utvikles. Den ni kilometer lange promenaden består av ni ulike delstrekninger med hver sine stedege kvaliteter: Fra Aker Brygges folkelige *boardwalk* til Frognerstrandens småbåtliv; fra byens eldre historie langs Akershus festning til de nye byrommene i Bjørvika. Tanken var å underbygge variasjonen av opplevelser i byrommene langs vannkanten gjennom design, program og konsept som spilte på lag med disse.

Det nå 20 år gamle Fjordbyvedtakets hovedformulering erklærte at man skulle «gi befolkningen tilgang på fjorden». I dag ser man at Oslo har lyktes med å skape en levende sjøfront som gir ulike tilbud og kvaliteter til byens mangfoldige befolkning. Ulike folk med ulike preferanser kan finne *sitt stykke fjordby* der de føler seg hjemme.

Havnepromenadens ulike delstrekninger tilbyr varierte møter med fjorden. Samtidig er Havnepromenaden en helhet; en populær turrute og destinasjon for lokalbefolkning og besøkende. Det er ingen overdrivelse å utrope den til et av

landets viktigste offentlige rom i dag. En suksessfaktor kan sies å være hvordan de ulike delområdene komplementerer hverandre: Aker Brygge myldrer av liv og uteliv, mens Akershusstranda på den andre siden av Pipervika, med festningen bak seg, har et roligere preg, perfekt for kveldstur og kontemplasjon. Den store Bjørvika-utbyggingen forbindes med både de ikoniske kulturbyggene, Barcode-rekken og eksklusive boligområder, men også helårsbading fra badstuer.

Nå er det Grønlikaias tur til å virkelig bli en del av Havnepromenaden. I dag er det en containerhavn som man ser fra baksiden hvis man passerer den. For de aller fleste Oslofolk er Grønlikaia et litt hemmelig eller ukjent sted. Når Grønlikaia nå skal byutvikles, så åpner det opp for at Oslo får over en kilometer med ny promenade langs fjorden, og en stor park-øy på enden.

I en byutviklingsammenheng betyr dette at man nærmest sitter med en «ren tavle». Hva skal Grønlikaia handle om? Hvilke kvaliteter skal området by på for Oslos befolkning og besøkende, som en del av Havnepromenaden? ■

→ Grønlikaia er promenadens avslutning i sørøst, men er fortsatt et litt hemmelig sted i byen.

↓ Da Havnepromenaden ble åpnet i 2015 var den et helt nytt rekreasjonstilbud langs fjorden for befolkningen.

i Havnepromenaden

I 2017 vedtok Oslo bystyre at Oslo skal få en mer enn 9 kilometer lang sammenhengende havnepromenade med varierte tilbud hele året, allment tilgjengelig hele døgnet og tilpasset alle brukergrupper.

Målet er at Havnepromenaden skal gi et variert møte med vannet innenfor hvert delområde på strekningen. Den skal gå langs hele sjøfronten og skal være gjennomgående, tilstrekkelig bred og offentlig tilgjengelig hele døgnet.

Kilde: Oslo Kommune

Evalueringsgruppen som har bearbeidet innspillene

De siste to årene har Rodeo arkitekter og Hav Eendom gjennomført en omfattende medvirkningsprosess. Hundrevis av forslag har blitt samlet inn i både fysisk og digital postkasse. Det har vært gjennomført arbeidsverksteder med eksperter og skoleungdom, og byvandring. Lokalbefolkningen i Bjørvika har også blitt invitert inn til å la seg inspirere og involvere i den gjenstående Fjordbyutviklingen. Til å behandle dette omfattende medvirkningsmaterialet, og se mønsteret i det, ble det nedsatt en evalueringsgruppe bestående av personer med helhetlig og relevant forståelse av Grønlikaia som et byutviklingsprosjekt.

Deres oppgave var å se på se på mønsteret i det innsamlede materialet med et mer byplan- og urbanismefaglig blikk. Gruppen har vurdert hvor de største potensialene og utfordringene ligger for en vellykket realisering av Grønlikaias offentlige rom.

Med hånden på en stor bunke forslag fra mennesker i alle aldre og herkomst, kommer evalueringsgruppen her med ti anbefalinger for den videre utviklingen.

Hvilke kvaliteter skal byrommene på Grønlikaia gi? I forståelsen av Grønlikaia som sted, har evalueringsgruppen sortert ulike temaer og visjoner langs tre dimensjoner:

- Grønlikaia i Fjordbyen
- Grønlikaia i Bydel Gamle Oslo
- Grønlikaia som nabolag i seg selv

På den måten kan anbefalingene inneha både fugleperspektiv og detaljfokus. ■

Evalueringsgruppen besto av

- Runar Eggesvik, Levende By
- Monica Fleisje, Bymiljøetaten
- Marianne Netland, Bydel Gamle Oslo
- Erling Dokk Holm, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
- Christoffer Holseter, Bydel Nordstrand
- Henning Sunde, Rodeo arkitekter
- Knut Schreiner, Rodeo arkitekter

↑
Evalueringsgruppen har behandlet alle innspillene fra medvirkningsprosessen. Fra venstre: Monica Fleisje, Runar Eggesvik, Erling Dokk Holm, Marianne Netland og Knut Schreiner. Christoffer Holseter og Henning Sunde var ikke til stede da bildet ble tatt.

←
Runar Eggesvik og Erling Dokk Holm diskuterer byens forhold til fjorden.

Del 1:

10 anbefalinger for Grønlikaia

Flora på Grønli-
kaia i dag.

To studenter-
sangere nyter fjor-
den på Hovedøya.

FOTO: EILERT BERRE ELLEFSEN

GRØNLIKAIA I FJORDBYEN

1 Natur i by

Akkurat som en øy i Oslofjorden, skal Grønlikaia gi opplevelsen av vill natur som går helt ned til vannkanten.

Mesteparten av Oslos sjøside består av industriell kai, eller er byutviklet med harde materialer og/eller designpreget (landskaps)arkitektur.

På Grønlikaia bør man utvikle potensialet til å skape «vill» natur i by, forstått som landskap og vegetasjon som går helt ned til vannet, på samme måte som man ser det på Oslofjordøyene.

Å vandre langs vannkanten på Hovedøya eller Bygdøy, og langs Havnepromenaden gir forskjellige opplevelser, der de første er langt mer naturnære. En liknende opplevelse kan man få til på Grønlikaia ved å satse på vegetasjon og naturland-

skap som møter vannet på friområdet i sør. På den måten vil Grønlikaia gi en opplevelse man ikke finner andre steder langs Havnepromenaden.

Naturlandskap som møter vann vil forsterke områdets kobling til de historiske rekreasjonsområdene Middelalderparken og Ekebergskråningen, som et grønt-belte. Dette vil underbygge bildet på dette området som det historiske stedet der byen ble grunnlagt. Det å kunne komme seg helt ned til vannet, reduserer inntrykket av et havneområde. Det gir muligheten for å bruke stedet på individuelt og kreativt vis gjennom hele året. ■

Landskap og vegetasjon går helt ned til vannet, på samme måte som på Oslofjordøyene.

✓ Dette anbefaler vi

Natur og by er i norsk kultur motstridende kategorier. På Grønlikaia ønsker vi å viske ut skillet, ved å utvide mulighetene for å oppleve naturnærhet i den tette byen.

Promenering langs byens sjøside har for ensidig handlet om bykos, servering og shopping og i liten grad lagt til rette for de udefinerte naturmøtene. Vår anbefaling er å kunne tilby et stykke «villmark» i Oslohavnen.

✗ Dette velger vi bort

Fokuset på natur i by, både over og under vann, vil kunne gå på bekostning av etableringen av større kaianlegg og motorisert ferdsel langs Havnepromenaden på Grønlikaia.

FOTO: DIDRICK STENERSEN / VISIT OSLO

✓ Dette anbefaler vi

Satsning på gode fasiliteter for egeninitiert trening og rekreasjon på vann og på land.

Treningsapparater, attraktive forbindelser for syklende, løpende og padlende, samt informasjon og kunnskapsformidling skal gjøre Grønlikaia til en attraktiv arena for fysisk aktivitet for alle generasjoner.

✗ Dette velger vi bort

Et større fokus på muligheten for å leie kajaker eller mindre seilbåter for å komme seg ut på fjorden, vil gi mindre rom for private båtplasser eller besøksplasser akkurat her.

Større baneanlegg er ikke riktig folkehelsestrategi i et sentrumsnært område med attraktiv beliggenhet ved fjorden.

20/09

Add colour to Grønlikaia

Your city is created for and by you. We want your ideas and input on how you want Grønlikaia to be.

Name: Kristina

Age: 30 Profession: _____

Title of idea: utleders trening

Description or drawing

Stativer der man kan trene ute når man er på joggetur og løpende. Som en "Park". Vedlikeholdsfritt

Turn card →

Nye tider og ny bruk av byens sjøside i historiske omgivelser.

Bjørvikautbyggingen har gitt oss nye perspektiver på byens plassering i landskapet.

Der man tidligere dro ut av byen for tur og friluftsopplevelser, har det blitt vanligere å se byrommene benyttes til fysisk utfoldelse.

GRØNLIKAIA I FJORDBYEN

2 Rekreasjon og fysisk aktivitet i bykjernen

Grønlikaia møter behovene til stadig mer aktive bybeboere.

Vi blir en stadig mer aktiv befolkning. Under pandemien i 2020-21 fikk mange Oslofolk utvidet sitt repertoar når det gjelder bruk av byen til fysisk aktivitet. Der man tidligere dro ut av byen for tur og friluftsopplevelser, eller på treningsstøtten, har det blitt stadig vanligere å se byrommene benyttes til fysisk utfoldelse, individuelt og i gruppe.

Havnepromenaden, og et økt fokus på egenartede bydeler, arkitekturhistorie og «Oslo-favoritter» har rettet oppmerksomhet mot en ny type «urbant friluftsliv» som handler om å bruke byen til tur- og aktivitetsformål.

Grønlikaia kan ta en identitet som tydelig svarer på denne samfunnsutviklingen. Grønlikaias lange drag gjør den egnet

som både treningsforbindelse og turrute mellom sentrum og Ekeberg via Middelalderparken og Karlsborgveien. Videre kan man se for seg Grønlikaia som sted for maritime sportsaktiviteter som krever at man må komme seg helt ned på vannflaten. Det voksende segmentet av aktive seniorer med god helse og mye fritid vil sette pris på elementer som beriker den historiske dimensjonen ved Grønlikaia som promenade, for eksempel informasjon om stedet.

Denne identiteten utnytter de gode solforholdene om kvelden og Grønlikaias forbindelse til Middelalderparken og det øvrige Bjørvika. Man nedprioriterer private båtplasser til fordel for muligheter for rekreasjon og fysisk aktivitet for alle. ■

Man mangler de gode, kollektivt kunnskapsproduserende miljøene som ville gjort Fjordbyen mer interessant i undervisnings-sammenheng.

GRØNLIKAIA I FJORDBYEN

3 Kunnskaps- og formidlingsarenaer

I en fjordby som ellers består av mye uteliv, kultur og boliger, er det behov for steder der kunnskap produseres og formidles.

Havnepromenaden består av ulike segmenter forbundet med ulike tema: båtliv, shopping, kultur, restaurant og uteliv, kontor osv. Man ser at det i liten grad finnes deler av Fjordbyen som huser lærings- og formidlingsarenaer. Fjordbyen byr på et bredt utvalg av opplevelser, men det er gjerne forbundet med høykultur eller fritid. Man mangler de gode, kollektivt kunnskapsproduserende miljøene som ville gjort Fjordbyen mer interessant i undervisnings-sammenheng, eller som destinasjon for en barnefamilie som ønsker seg lærdom og opplevelse på samme billett.

Steder som Teknisk museum, Sol-

observatoriet eller et akvarium er eksempler på denne kategorien. I Göteborg har Universum etablert seg som en turistdestinasjon og folkefavoritt i krysningen vitenskap, læring og opplevelse. Fra København-turen kjenner mange nordmenn Tycho Brahe Planetarium, som formidler kunnskap om verdensrommet på en spektakulær måte.

Med sin beliggenhet i hovedstaden, tett på det største knutepunktet, kunne Grønlikaia for eksempel formidlet Norges kystkultur; ikke sjøfarts- eller oljehistorien, men Norges nye økonomi knyttet til havbruk. ■

Masterstudenter i samfunnsgeografi ved UiO på byvandring, her på Tøyen Torg.

Forelesning for studentene ved Kristian Tveiten på Thorbjørn Egners plass.

Norsk tang og tare kan bli viktige deler av det grønne skiftet.

FOTO: EILERT BERRE ELLEFSEN

✓ Dette anbefaler vi

Evalueringsgruppen mener Grønlikaia bør satse på kunnskaps- og læringsarenaer, som eneste sted langs Havnepromenaden.

Dette kan enten skje som en integrert del av næringsbyggelsen, i førsteetasjene langs promenaden, eller helt ytterst i på friområdet, noe som gir en mer symbolsk plassering som starten av Oslo sentrum fra sør.

✗ Dette velger vi bort

Fjordbyen og spesielt Bjørvika har allerede flere kulturaarenaer og museer. Grønlikaia vurderes derfor som dårlig egnet for dette.

Bildet viser en mulig utsikt fra Buffersonen (det øy-formede «fri-området» i sydenden av området). Med Ekebergskrånningen bak deg ser du den nye «naturøya» foran deg, og Hovedøya enda lenger ut.

FOTO: LARS-PETTER BJØRNSTAD

← Nabolagskonsert med Villveis under Musikkens Dag på Tøyen Torg.

↘ Gamlebyen Gate-festival avholdes i St. Halvards Gate 33, og er del av Natural State AS sin nabolags- og byutviklingssatsing.

Evalueringsgruppen anbefaler at det satses på å skape forbindelser mellom Grønlikaia og byen bak.

GRØNLIKAIA I BYDELEN

4 Østkantens fjordby

Røff, mangfoldig og autentisk – la østkantens kvaliteter sette sitt avtrykk på Grønlikaia!

Selv om Bjørvika mentalt sett ofte forstås som en egen bydel i Oslo, så ligger faktisk Grønlikaia – i likhet med resten av Bjørvika – i den kulturelt og sosialt mangfoldige Bydel Gamle Oslo. I utviklingen av Bjørvika/Fjordbyen har det vært mye kritikk og diskusjon omkring i hvilken grad denne byutviklingen kommer indre by øst til gode. Særlig Oslo S har ligget som en barriere mellom østkanten og fjorden. Men også kulturelt, økonomisk og symbolsk kan det hevdes at Bjørvika så langt ikke har henvendt seg til befolkningen i de østlige sentrumsområder.

Evalueringsgruppen anbefaler at det satses på å skape forbindelser mellom Grønlikaia og byen bak – Gamle Oslo, Tøyen, Grønland, Kampen, Vålerenga, Jordal og Etterstad. Dette handler om å gjøre seg lett tilgjengelig med effektive og attraktive adkomster, både med sykkel, gange og kollektivt.

Videre anbefales det å trekke de østlige bydelers tradisjon for DIY-kultur, småskala-butikker og progressiv kultur inn i området, som en kontinuitet og identitetsprofil. For å lykkes med dette, må man sat-

se strategisk på utvikling av førsteetasjene. Det kan handle om gunstige leieforhold, eller gjeninnføring av såkalte tradisjonelle «bokaler» - muligheten til å bo og drive næring på samme adresse. Å utvikle et strøk med tjenester og tilbud folk opplever som spennende og interessant, fordrer en strategisk programmering eller «kuratering» - en bevissthet omkring hva som er de rette aktørene for dette området.

Evalueringsgruppen viser til erfaring fra Barcode og andre deler av Bjørvika og påpeker at dette området til nå ikke har fungert særlig bra: I Barcode framstår mange førsteetasjer som lukket for andre enn brukerne av huset, og på Sørenga kan det være dødt store deler av vinterhalvåret.

For å skape en reell forbindelse mellom de østlige sentrumsbydeler og Grønlikaia, må området også kunne tilby arbeidsplasser, og særlig for bydelens unge. Ungdom i Bydel Gamle Oslo representerer mer enn noen andre det moderne, mangfoldige og urbane Norge, og bør ansees som en viktig ressurs som bidrar til urbane kvaliteter som vitalitet, «det nye» og «det fremmede» i utviklingen av dette området. ■

✓ Dette anbefaler vi

Østkantens «ånd» – både mangfoldet, storbykulturen og den stolte Do it Yourself-tradisjonen – bør få sette sitt avtrykk på Grønlikaias tilbud. Det handler om å finne de rette aktørene.

Sterke forbindelser, mentale såvel og fysiske, skaper bånd mellom østkantens befolkning og Grønlikaia.

Ungdom i Gamle Oslo må få muligheter til å jobbe her.

✗ Dette velger vi bort

For å skape et interessant og spennende sted, er det viktig å unngå at de store kjedene innen butikker og servering preger området på generisk vis.

FOTO: STIAN FRØYSANG

GRØNLIKAIA I BYDELEN

5 Ungdommens Havnepromenade

Trygt, gøy og folkelig – Grønlikaia inviterer byens ungdom til henging og utfoldelse på fritiden, som en pier eller nordisk Venice Beach!

Havnepromenaden og Fjordbyen står i fare for å få et litt sedat preg, med en sterk tilstedeværelse av «nytende og ikke yten- de» seniorer som gjør bruk av sin nyvun- ne frihet. Kanskje det gamle huset er solgt og byttet ut med en stilig leilighet i Bjørvi- ka? Farvel hagearbeid, hei kulturtilbud og restaurant – hverdagen har blitt en ferie i egen by.

Dette er et overdrevet bilde selvsagt, men befolkningsstatistikken i Fjordbyen viser et høyere aldersgjennomsnitt enn byen forøvrig, og de fleste som har vært i Fjordbyen vil kunne nikke gjenkjennende til denne beskrivelsen.

Samtidig er det et annet bilde på Fjord- byen man kjenner fra media: Unge men- nesker, fest og bråk på de mest populære badedestinasjonene på Sørenga og Tjuv- holmen en sommerkveld.

Det finnes imidlertid en annen og mer positiv variant av unge mennesker som utfolder seg i byrommene. Denne er knyttet til de uformelle, uorganiserte, ikke-kommersielle og innovative fler- bruksadressene for fysisk aktivitet. Du finner det på Skur 13 på Filipstad kaien, eller på Voldsløkka i Nordre Aker, Trafo-taket i Vika, eller på Lille Bislett.

Disse stedene kjennetegnes av at de trekker særlig store barn og ungdom – en gruppe som ofte sliter med å finne sine rom og positive mestringsarenaer i bybil- det.

Trening, kosthold og fysisk aktivitet er riktignok blitt trendy, status og helt sen- tralt for et ungt menneskes identitet i dag. Men man ser at andre faktorer også spiller inn: sosiale medier har gjort at omgivel- sene – design og arkitektur og landskap – spiller inn i hvor ungdom trekker: Kan man ta noen fine bilder her?

En annen kvalitet med denne typen steder, er se og bli sett-faktoren: Det er både flott og underholdende å se dyktige basketballspillere, sterke cross-fit'ere, bokse- trening eller smidige yoga-elever utendørs i bybildet. Det gir en ro som bryter med hverdagens arbeidslinje, og det bidrar til trygghet på åpne plasser ved at flere øyne og ører er til stede.

For at disse stedene skal fungere, er det viktig at ungdommen ikke overlates til seg selv (en skjult løkke, et forlatt tak, et øde- land osv.) men interagerer med byens puls forøvrig. Det er viktig at ungdommen for- står det som *sitt* sted, men det er en fordel om resten av samfunnet er til stede i rand- sonen.

På Grønlikaia er det potensial for å sat- se på litt plasskrevende og utagerende vannaktiviteter, for å skape en «Ungdom- mens Havnepromenade». Wakeboard, seilbrett, padleaktiviteter, stuping, bading og en kunstig surfebølge er eksempler på aktiviteter som er gøy for ungdom, og som vil gi masse liv til Grønlikaia – fordi det er kult å se på! ■

FOTO: AGA SKORUPKA

Fra Cliffdiving- konkurranse med tårn fra Operaen i Bjørvika.

Stupetårnet på Sørenga sjøbad.

FOTO: VISIT OSLO

✓ Dette anbefaler vi

Fasiliteter, anlegg og infra- struktur for fysisk vannba- sert aktivitet - for eksempel wakeboard, kunstig surfebøl- ge, padletilbud og småskala utendørstrening (kampsport, yoga, crossfit m.m.)

✗ Dette velger vi bort

Skatepark, banebasert sport (tennis, volleyball)

For at disse stedene skal fungere – er det viktig at ungdommen ikke overlates til seg selv, men interagerer med byens puls.

GRØNLIKAIA I BYDELEN

6 Den urbane stua

Den uformelle og fleksible møteplassen der lokalsamfunnet kan forhandle med seg selv om hvem de skal være.

✓ Dette anbefaler vi

Å satse på et attraktivt, romslig og fleksibelt flerbruks- og møterom med sterk lokal forankring, samtidig som det er førstevalget for besøkende som vil ta kaffen eller lunsjen på Grønlikaia.

En suksessfaktor er evnen til å inkludere og engasjere beboere til bruk, samt ha en aktiv bookingkalender med opplevelser og tilbud på kveldstid og i helger.

✗ Dette velger vi bort

Med sin beliggenhet lengst sørøst i Oslo sentrum, er det tvilsomt at Grønlikaia kan bli et livlig utelivs- og møterom. Selv på kjente Sørenga ser man at restuarantene står tomme i vinterhalvåret. Det anbefales derfor å unngå et generisk restuaranttilbud.

En ny type adresser har oppstått i byene. Trenden kan kanskje spores tilbake til året 2007 og åpningen av Litteraturhuset i Oslo. «Hva?! Et sted kun for å samtale om litteratur og aktuelle tema?», tenkte mange.

Litteraturhusets suksess gjorde skeptikerne til skamme. Folk ville ta det offentlige ordskiftet ut av medias formater og de formelle auditoriene, og inn i utelivets rammer. Og de ville gå på byen med en venn eller venninne og lære noe - ikke bare drikke halvlitere og røyke sigaretter (som man gjorde på 90-tallet).

Men den underliggende drivkraften var kanskje del av en større samfunnsutvikling: skillet mellom jobb og privat, både hvordan vi jobber og hvilken rolle jobben spiller for den enkeltes identitet, har brutt sammen. I kunnskapssamfunnet er vi helst både på jobb og samtidig autonome, fleksible mennesker hele tiden.

Den andre bølgen, med utesteder som Kulturhuset, Sentralen, Youngs og en rekke *Co-Working Spaces* var både et bidrag til og en konsekvens av denne utviklingen. Nå ser man at denne typen steder etterspørres i lokalsamfunnene, som moderne, urbane grendehus.

Runar Eggesvik, en person som er sterkt forbundet med disse stedene og medlem i evalueringsgruppen, er engasjert på ulike steder langs Ring 3 for å utvikle gode felleskapsarenaer og møte-

plasser. De omtales som «urbane stuer».

Den urbane stua er det som i urbanismen kalles et tredje sted – mellom jobben og hjemmet. Her kan man slappe av og inngå i andre, meningsfulle felleskap. Men gründere, frilansere, entreprenører, kreative og studenter bruker de også som arbeidssted.

Her kan man sitte i grupper, i møte, ta en kaffe eller en øl, spise middag og lunsj, men også sitte alene med boka si og bare nyte å være «alene sammen».

Disse stedene blir viktige som samlingspunkt for en utvikling i et område. Man kan si at her foregår det en forhandling om hva stedet skal bli! Dette er i seg selv en demokratisk funksjon som i stor grad styrker stemmene nedenfra.

Det må også nevnes at denne typen møteplasser gjerne er forbundet med god kaffe, et sunt mattilbud og bra musikk – og hvem ønsker seg vel ikke det? ■

Disse stedene blir viktige som samlingspunkt for en utvikling i et område.

→ Kulturhuset har i dag flerbruksfunksjoner som bl.a arbeidslokale, møterom, bar og scene.

FOTO: JAN KHÜR

Lenger ut, der Havnepromenaden åpner seg mot øyene, er det god plass til å etablere et sted der det satses stort på vannaktiviteter.

Add colour to Grønlikaia

Your city is created for and by you. We want your ideas and input on how you want Grønlikaia to be.

Name: Audrey

Age: 8 Profession: Student 3rd

Title of idea: A art studio for kids

Description or drawing

Turn card

FOTO: STREKKODEN BARNEHAGE

→ Barn i Strekkoden barnehage bygger modeller av Grønlikaia i Lego.

Ikke minst er det viktig å kunne ha nok barn til at andre også tør satse på dette som et oppvekstmiljø for barna sine.

GRØNLIKAIA I SEG SELV

7 Barnevennlig fjordby

Fjordbyen står i fare for å bli et sted der godt voksne og pensjonister dominerer i innbyggermassen. Nå er det barnefamilienes tur til å bo ved sjøen i Oslo sentrum!

Evalueringsgruppen mener Grønlikaia må utvikles med et premiss om at folk i stadig større grad ønsker å bruke Fjordbyen og ha tilgang til vannet. Dette gjelder også barnefamilier, som i liten grad er representert i Fjordbyens befolkningsprofil.

Fjordbyundersøkelsen fra 2017 viser at Fjordbyen består av en overvekt menn, en høy andel godt voksne, og lav andel barn og ungdom, samt lav andel ikke-vestlige innvandrere, og noen av byens aller mest velstående.

Grønlikaia bør bidra til en mer variert og livlig Fjordby gjennom å tilrettelegge og appellere til barnefamilier.

Dette vil kreve en arkitektur som passer barnefamilier, for eksempel kvartaler med attraktive indre gårdsrom, en tydelig overgang mellom semi-private soner og det offentlige rom, med inspirasjon fra noen av Oslos gamle bydeler som Torshovbyen.

Videre er sikkerhet i forbindelse med sjøen, belysning og «eyes on the street» andre faktorer man kan bidra til å gjøre området mer barnevennlig. Ikke minst er det viktig å kunne ha nok barn til at andre også tør satse på dette som et oppvekstmiljø for barna sine. Det peker mot tilstrekkelig med boliger med rom for barnefamilier. ■

Add colour to Grønlikaia

Your city is created for and by you. We want your ideas and input on how you want Grønlikaia to be.

Name: Malene

Age: 9 Profession: elev

Title of idea: Iskrembar

Description or drawing

Turn card

✓ Dette anbefaler vi

Et betydelig innslag av kvartalsbebyggelse med større, indre gårdsrom, som vil gi muligheter for skjermet lek og tilhørighet for familier.

Barnehagen gis en sentral plass i området som felleskapsarena.

✗ Dette velger vi bort

Ved å fokusere på romslige uteområder for lek, og med en sentral barnehage i midten, velger man bort å optimalisere boligstrukturen for de som trives best på balkongen for å nyte utsikten.

BEGGE FOTO: EILERT BERRE ELLEFSEN

←
En vindblåst
formiddag ved
Hovindammen.

↓
Pust i bakken
på hjørnet av
Vøyenparken.

GRØNLIKAIA I SEG SELV

8 Nabolagets eget sted

Nabolagets «leirbål», den lokale referansen, en stopp på kveldsturen, et samlingspunkt når man kommer hjem fra jobb og skole en vårettermiddag.

De fleste mennesker har et sted i sitt nabolag der man kan trekke ut for å møte andre, uten at man trenger å sette seg ned ved et kafébord.

I byer, der folk ofte ikke har egne hager, tjener parkene, plassene og torgene en sosial funksjon som gode steder å oppholde seg når man har litt fri.

Det er behov for offentlige steder der man kan arrangere en utendørs barnebursdag. Et sted der man kan ta med seg sjampisen og noen plastglass og skåle for naboen som fyller 50. Et sted der folk kan grille eller innta asiastisk take away på et piknikteppe.

På Tøyen samles de lokale i Snippenparken, ved den ellers så offisielle Bota-

nisk Hage. Langs Akerelva har beboere på Frysja sine egne «spots» ved vannet som på en måte «tilhører» nabolaget. Parken Idioten på Adamstuen er opprinnelig taket på et garasjeanlegg, men har med tiden blitt en sterk identitetsfaktor for nabolaget der man går for å få den siste kveldssolen og se på utsikten.

Disse stedene er passe uplanlagte og passe tilpasset. De gir befolkningen mulighet til andre bruken gjennom årshjulet, for å møte ulike behov - julegrantenning om vinteren, Halloween på høsten.

På den måten tjener disse uformelle, ikke-kommersielle utendørsplassene en viktig rolle for å bygge sosial kapital. ■

✓ Dette anbefaler vi

Planlegg for det uplanlagte! La beboerne få sin egen lokale, utendørs møteplass der de kan oppleve fellesskap, bygge sosial kapital og være med på å forme Grønlikaia i sitt eget bilde over tid.

✗ Dette velger vi bort

Tette, overprogrammerte byrom med primært kommersielle sitteplasser er dårlige vekstforhold for et godt lokalmiljø.

Disse stedene er passe uplanlagte og passe tilpasset. De gir befolkningen mulighet til endre bruken gjennom årshjulet.

Flere av kranene fra Grønlikaia er flyttet til Filipstadkaia.

Dagens Grønlikaia Vest med den historiske Blokkmurskaiaen.

FOTO: DIDRICK STENERSEN / VISIT OSLO

GRØNLIKAIA I SEG SELV

9 Et nabolag med historiske spor

Grønlikaia skal utvikles med bånd til historien og omgivelsene.

Kulturminner er viktige for å se steder i sammenheng med deres historiske frambringelse. Dette er viktig for fellesskapet og stedsidentiteten, som lokale fortellinger og historisk arv det knyttes stolthet til og gjør steder meningsfulle for beboere og besøkende.

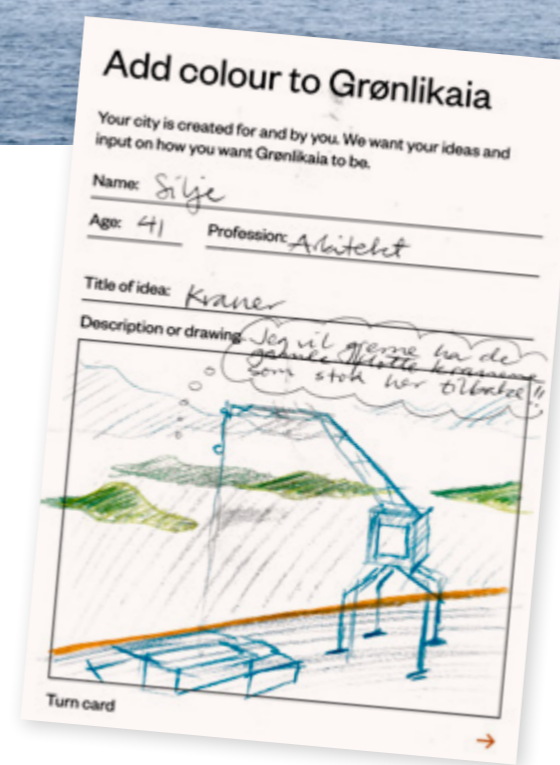
På Grønlikaia har utgangspunktet vært stedets unike beliggenhet i Oslo-landskapet og historien om Oslo Havn – fra den eldre historien via havneindustrien i forrige århundre til dagens bærekraftige byutvikling og urbane kultur.

Den vernede blokkmurskaiaen er et kulturminne som forteller om et viktig sted i Oslo havns historie. Andre elementer som forteller om havneaktiviteten i det forrige århundret, for eksempel kraner, kan forsterke opplevelsen av et autentisk sted.

Kulturhistorien kan også løftes i fram i navnevalg, som Wergelands Brygge, som spiller på at forfatteren og samfunnsdebattanten levde her på 1800-tallet. Andre elementer som kunst og informasjonstekster kan framheve nabolagets historiske spor. ■

På Grønlikaia har utgangspunktet vært stedets unike beliggenhet i Oslo-landskapet og historien om Oslo Havn.

FOTO: EILERT BERRE ELLEFSEN

✓ Dette anbefaler vi

La elementer på stedet fortelle om Grønlikaias historie og rolle i Oslohavnen. Ikke bare den eldre historien, men også Det 20. århundret, containerhavnen og fjordbyutviklingen.

✗ Dette velger vi bort

Grønlikaia blir et transformert boligområde, med svak tilknytning til historiske nabolagsområder. Derfor bør det ikke satses på en radikal, moderne kunst- og designprofil i det offentlige rom. Dette for å ikke gjøre området for utfordrende for barnefamilier.

En barnehage er gitt en sentral plassering, og kan fungere som et viktig samlingspunkt i hverdagen.

10 Det nye Oslo-ikonet

Friområdet Buffersonen ytterst på Grønlikaia skal være nettopp et friområde. Evalueringsgruppen vurderer det som stort nok til at det også kan gis en markering gjennom ikonisk arkitektur, landskapsarkitektur eller kunst.

FOTO: HARALD VALDERHAUG / OSLO HAVN

Grønlikaias mest karakteristiske trekk vil være Buffersonen – friområdet helt ytterst, som tar form som en øy eller halvøy. Området er foreslått av evalueringsgruppen som en stor park som tilbyr fri natur i bykjernen.

Denne «øya» er imidlertid stor nok til at den kan romme et byggverk - uten at det reduserer inntrykket av nettopp en naturøy. Evalueringsgruppen anbefaler at det her skapes en felles referanse for byens befolkning, i form av ikonisk arkitektur eller kunst som markerer at dette er

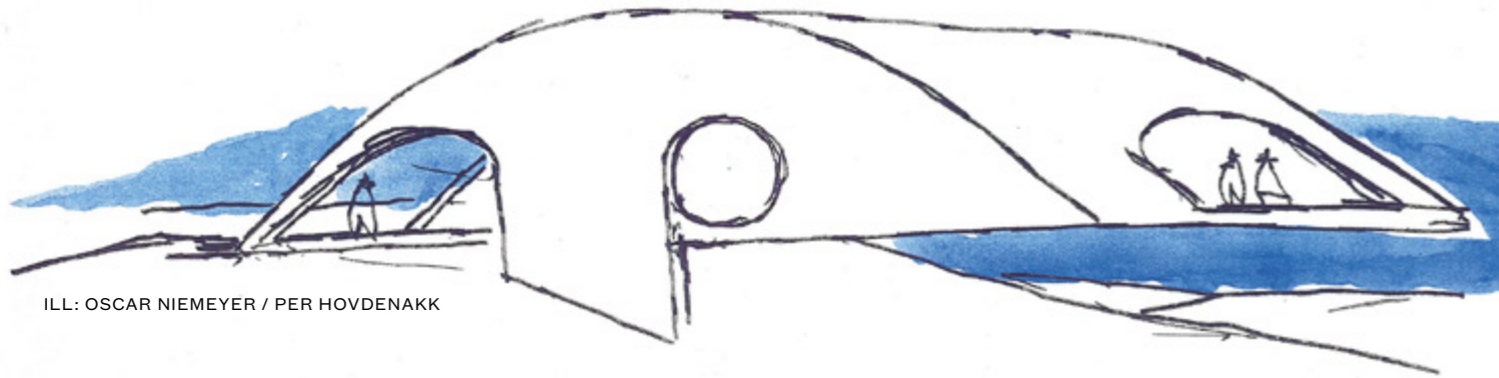
starten på Oslo sentrum i sørøst.

Det behøver ikke være i stor skala, men noe som befolkningen kan ha som et felles orienteringspunkt.

Fjordbyen består av arkitektoniske ikoner som «perler på en snor» - museene på Bøydy, Rådhuset, Siloen på Vippe-tangen, Havnelageret, Operaen, Munch. Disse fungerer som landemerker og orienteringspunkter for befolkningen, og inngår i hvordan vi tenker om og bruker byen. De gjør det mulig å kommunisere om byen som et felles språk. Evaluerings-

gruppen anbefaler derfor at denne rekken blir fullendt med et bygg - eller kunstverk - på friområdet på Grønlikaia.

Kommer du fra sør langs Mosseveien vil Buffersonen være det første møtet med den tette byen og det urbane Oslo. Evalueringsgruppen mener at denne symboliske plasseringen gjør at området fortjener en markering, som binder Grønlikaia sammen med resten av Fjordbyen. →

ILL: OSCAR NIEMEYER / PER HOVDENAKK

FOTO: GIUSEPPE MILO / PIXAEL.COM / CC

↑ I 1998 tegnet den brasilianske arkitektlegenden Oscar Niemeyer en modernistisk bolig tiltenkt en plass langs Oslofjorden. Casa Oslo ble aldri fullendt. Kan det få en ny sjanse på Grønlikaia?

← Anish Kapoor's «Cloud Gate», kjent som «The Bean», er blitt et ikon for Chicago.

FOTO: GJØDE & POVLSGAARD ARKITEKTER

↑ The Infinite Bridge (Gjøde og Povlsgaard Arkitekter) handler ifølge skaperne om å erfare relasjonene mellom byen Aarhus og det storartede landskapet omkring.

→ I Zürich har mote- og livsstilsmerket FREITAG skapt sin «flagship store» med gjenbruk av gamle containere.

FOTO: SARAH BISHOP / CC

↑ Siden 1994 har et gigantisk gult og sort gresskar laget av den japanske kunstneren Yayoi Kusama vært plassert på en pier på «kunstøya» Naoshima.

→ Det danske arkitektkontoret Dorte Mandrup slo Snøhatta i konkurransen om hvalsente-ret The Whale på Andøy.

ILL: MIR / DORTHE MANDRUP

→ Ikon-byggene langs Havnepromenaden forteller om ulike deler av byens og nasjonens historie.

Fram- og Kon-Tikimuseet representerer sjøfartshistorien, Rådhuset byens demokrati, Siloen på Vippetangen og Havnelageret havnehistorien, og Operan, Nasjonalmuseet og Munch nasjonsbyggingen i dette århundret. På Grønlikaia har man muligheten til å fortelle noe om tiden vi lever i nå – en tid der ord som bærekraft, mangfold og ytringsfrihet står sentralt i ordskiftet.

Evalueringsgruppen ser at det ligger noen spennende muligheter i at denne tomten kan bli et supplement til historiefortellingen langs sjøsiden i Oslo. *Hva* denne historiefortellingen skal handle om, bør være med i den videre medvirkningen om utviklingen av Grønlikaia. ■

FOTO: FREITAG.CH

FOTO: VISIT VEJLE

FOTO: DIDRICK STENERSEN / VISIT OSLO

Stovner-tårnet er blitt et ikon for Groruddalen. Tårnet er tegnet av Link arkitekter.

Pavilion of Reflections ble bygget av Studio Tom Emerson og en gruppe studenter på Zürichsjøen.

Bjarke Ingels Group tegnet den danske paviljongen til Shanghai Expo i 2010.

FOTO: STUDIO TOM EMERSON

FOTO: MANTHEY KULA

↑↑ Olafur Eliassons bygg Fjordenhus i Vejle huser kontorer og restaurant Lyst, som nylig fikk Michelinstjerne.

↑ Servicebygg ved rasteplass i Moskenes i Lofoten, tegnet av kontoret Manthey Kula.

→ 25 meter høye Marsk Tower, tegnet av Bjarke Ingels Group, åpnet i Vadehavet nasjonalpark i sommer.

FOTO: RASMUS HJORTSHØY / BIG

FOTO: IWAN BAAH / BIG

Lokalisering av anbefalinger

Noen av anbefalingene har en egnet lokalisering, mens andre kan høre hjemme flere steder langs Havnepromenaden

Del 2:

Medvirkningsprosessen

Ekspertenes blikk

Nabolagshygge, næring og innovasjon, kulturopplevelser, økologi og fritidsaktiviteter – hva er potensialet på Grønlikaia? Vi startet medvirkningsprosessen med å invitere eksperter til å se på området med ulike briller.

Som et byutviklingsprosjekt kan Grønlikaia kalles en «ren tavle». Det vil si at man starter fra *scratch*. I dag er området en avstengt containerhavn, og det er så og si så og si ingenting ved stedet som vanlige Oslofolk knytter minner og følelser til. Det gjør at man kan tenke helt nytt om hva slags profil og utvikling dette området skal få.

Med dette utgangspunktet inviterte vi Rodeo arkitekter til et ekspertseminar om Grønlikaia i november 2019.

De inviterte var representanter fra det offentlige, frivilligheten, kommersielle og

ideelle organisasjoner innen blant annet oppvekst, kultur og idrett. På vegne av organisasjonen de representerte, ble de gitt anledning til å løfte frem behov og muligheter som ligger på Grønlikaia.

Fordelt på fem grupper ble deltakerne bedt om å tenke rundt Grønlikaia gjennom fem tematiske perspektiver:

- Byøkologi og natur
- Næring og innovasjon
- Hverdagsbyen og nabolaget
- Fritid og rekreasjon
- Kultur og underholdning

Byøkologi og natur

Grønlikaia kunne bli en marin nyttehavn og læringsarena. Der man både høster tang og skjell og lærer seg om livet under vannflater. De unge er miljøbeviste, de er opptatt av vann- og luftkvalitet!

Monica Fleisje, leder for park og byromsplan, Byromsdivisjonen i Bymiljøetataten

Næring og innovasjon

Norges hovednæring – oljen – har gjort oss til verdensledende eksperter på marin teknologi og havbruk. Hvordan kan vi bruke denne kunnskapen på vei inn i det grønne skiftet?

Erling Dokk Holm, samfunnsviter, kommentator og forsker

Fritid og rekreasjon

Integrer mangfoldet, frivillighet og nedenfraaktiviteter i de permanente løsningene: Summen av de små, litt sære tilbudene gir et kulere samfunn!

Christoffer Holseter, Bydel Nordstrand

Hverdagsbyen og nabolaget

Oslo har nok harde og dyre kaikanter som kun tilhører offentligheten på varme sommerdager. Dette skal være et nabolag for vanlige folk, med delefunksjoner og uprogrammerte friområder!

Marianne Netland, Bydel Gamle Oslo

Kultur, underholdning og stedet

På Grønlikaia må vi ha plass til den urbane stua som et «tredje sted» mellom arbeid og hjemmet. Ett møtested som er åpent hele dagen med et spekter av tilbud hvor nabolaget og hele byen kan treffes.

Runar S. Eggesvik, utelivsentreprenør

Byvandring med utvalgte grupper

Ikke alle blir hørt, eller lar seg bli hørt, i byutviklingsprosjekt. Rodeo arkitekter inviterte derfor til egne Byvandring med eldre, ungdom og personer med nedsatt funksjonsevne.

Vi vandret i Lohavn og Sørenga, lyttet til deres erfaringer fra området, og intervjuet dem om hva det er spesielt viktig å huske på når Grønlikaia skal gå fra containerhavn til byliv. ■

➤ Se videoer fra byvandringene

Ungdom

Eldre

Funksjonsnedsatte

Ungdom

Deltakerne var personer fra ungdomsrådene i sentrumsbydelene St. Hanshaugen, Gamle Oslo og Grünerløkka, og i tillegg nabobydelen Nordstrand

De fortalte at de bruker Fjordbyen først og fremst til bading om sommeren. Ingen av informantene hadde brukt havnen i løpet av vintersesongen 2019/2020. Noen fortalte om restaurantbesøk på bursdager, men kunne ellers ikke peke på andre aktiviteter enn bading om sommeren som relevant for dem.

Hovedpoenger

- Grønlikaia må være tilgjengelig med kollektivtrafikk – avstanden til sentrum er lang!
- Å se og bli sett er viktig
- Steder å bade
- Skjerm mot trafikkstøy
- Ungdomskafé for bydelsungdom
- Ikke for tett og høy bebyggelse!

Det viktigste er å ha noe å gjøre! Vi har nok fritidsklubber, men åpningstidene er veldig dårlige.

Zahid Tøyen

Seniorer er opptatt av historie og ønsker å få informasjon om byhistorien der de beveger seg.

Per Olav Reinton Gamlebyen Historielag

Eldre

De eldre var alle pensjonister, og hadde bakgrunn fra Plan- og Bygningsetaten, Aftenposten, NRK og Gamle Oslo Historielag.

Seniorerene påpekte at de er aktive turgåere, og Havnepromenaden er således et populært tilbud i Oslos rekreasjons- og opplevelsesmuligheter. I forbindelse med Grønlikaia vil det være viktig at man understøtter og utvikler Havnepromenaden som en turrute og aktivitetsarena.

Hovedpoenger

- Broforbindelse
- Informasjon om byhistorien der de beveger seg
- «Barnebarnvennlige» soner – det vil si lekemuligheter og gode sittemuligheter på samme sted
- Semi-private fellesområder framfor et stramt skille offentlig og privat.
- Ikke for høy og ikke for tett arkitektur
- Støyskjerming
- Egen stasjon
- Attraksjon – eks. Akvarium

Funksjonsnedsatte

Dette var representanter fra forbundene Norsk Forbund for Utviklingshemmede, Norges Blindforbund og Norges Handikapforbund.

Deltakerne fortalte om sine erfaringer fra fjordbyutviklingen – de uttrykte at de følte seg i liten grad hensynstatt og prioritert i de nye byrommene. Universell utforming, orienterbarhet, fravær av farer og stressmomenter er faktorer som er viktig for denne gruppen. De ønsker dessuten goder og opplevelser som er spesielt rettet mot dem som grupper.

Hovedpoenger

- Sanserom
- Lydopplevelse og -design
- Trygghet og farbarhet
- Tilgjengelighet
- Lav-intensitetssoner

Ofte går jeg med venner, familie eller ungene mine. Og da er det tullete at jeg må gå en lang omvei for å komme ned til fjorden.

Monica Haugen Norges Handicapforbund, Oslo

Filmen om Grønlikaia

- Animert informasjonsvideo
- Illustrasjoner av Esra Røise
- Musikk av Erlend Mokkelbost

Byutvikling formidles stadig mer i korte, visuelle former som film. I forbindelse med lansering av Grønlikaia-planen, laget vi en film som beskrev hovedgrepene i planen. Animasjonsselskapet Racecar, i samarbeid med illustratøren Esra

Røise og musikeren Erlend Mokkelbost skapte en estetisk spennende film om Fjordbyutviklingen og Grønlikaias rolle.

Filmen har blitt mye delt, og vist fram som innledning for medvirkningsaktiviteter omkring Grønlikaia.

Magasin

- 48 siders magasin om prosjektet og medvirkningen
- Distribuert på utstilling på Deichman Bjørvika, og per post

I forbindelse med innsending av planen til Plan og bygningsetaten og lansering i media i juni 2020, ble det laget et magasin som fortalte om kvalitetene og fokusområdene i prosjektet.

Magasinet tok form som et kulturmagasin om Oslos byutvikling, Bydel Gamle Oslo og Fjordbyen, med et tilgjengelig språk og innbydende design. På

grunn koronarestriksjoner sommeren 2020 ble distribusjonen noe begrenset (eks. på kafeer, frisører o.l.). Men vi fikk distribuert magasinet fysisk til beboere Bydel Gamle Oslo per post, og det fungerte også som det viktigste informasjonsmaterialet under Grønlikaia-utstillingen på Deichman Bjørvika i september 2020.

Vi har fått flere hundre forslag til planleggingen av Grønlikaia!

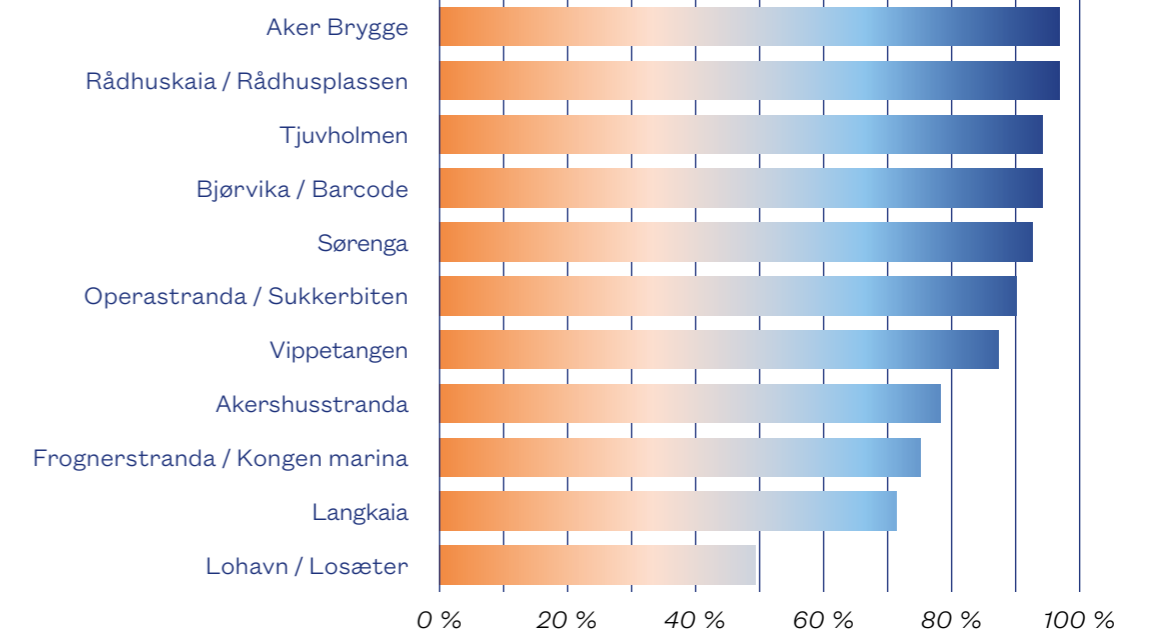
Grønlikaia er det siste utviklingsområdet i Bjørvika. Oslo får en kilometer ny promenade langs vannkanten og et stort friområde med flott utsikt over byen og fjorden. Grønlikaia blir en ny fjordbydel, med høy bokvalitet og storslagre omgivelser.

[Send inn ditt bidrag](#)

Siden før sommeren har vi jaktet på

→ Data fra survey på gronlikaia.no

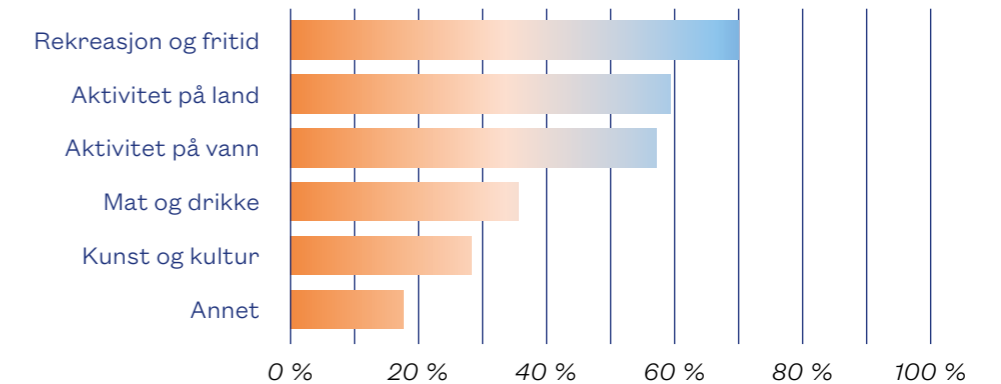
Fjordbyen er hele området langs Oslofjorden, mellom Bygdøy og Sjursøya. Hvilke områder i Fjordbyen har du besøkt?

Rekreasjon

er den mest populære kategorien av forslag. Aktiv befolkning og urbant friluftsliv er viktigst. Kultur og servering ikke lenger driver for områdeutvikling.

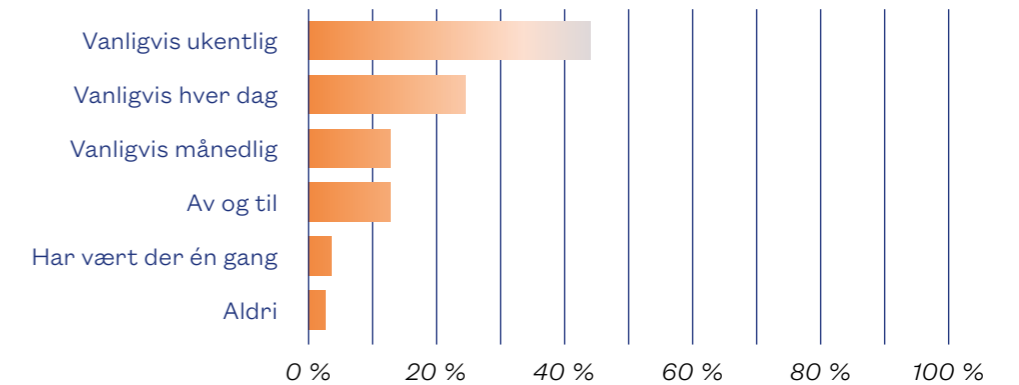

I hvilken kategori hører ideen din hjemme? Marker alle som gjelder.

7 av 10

bruker Havnepromenaden ukentlig eller oftere om sommeren.

Havnepromenaden strekker seg langs fjorden fra Frognerkilen til Grønlikaia. Hvor ofte bruker du Havnepromenaden om sommeren?

Barn bygger Grønlikaia i Lego

Da vi skulle planlegge Grønlikaia, inviterte vi barna i Bjørvika til å bygge en modell av deres 20 mål store del, lengst inn. Byggekitt vil bli brukt til å bygge den nye bydelen.

[Les mer](#)

Om Grønlikaia

Når Havnepromenaden utarbeides er en plan for Grønlikaia som skal bygges som et utstillingsområde med Plan- og Byggingstjenester for den til utstillingsområdet i Rådhuset. Et av hovedprosjektene i planen er å flytte Havnepromenaden helt ut i vannkanten.

[Les mer](#)

Inkluderende byplanlegging

Ingen byggeprosjekt, utbyggingsplan eller byplan uten å inkludere alle som berøres av utviklingen. Byen er for alle, og arkitekter og utøvere trenger hjelp til å bygge ut alle perspektiv og interesser.

[Les mer](#)

Nettsiden gronlikaia.no

- Nettside med videoer og informasjon om medvirkningen
- Spørreundersøkelse med 130 forslag

Nettsiden gronlikaia.no har fungert som en portal for medvirkning, der folk kan komme med sine innspill. Her kan man også se innspill fra andre bidragsyttere, og lese hva utvalgte aktører med spesiell kunnskap om byutvikling eller relevante temaer har spilt inn. Tanken er at folk kan samarbeide om å videreutvikle hverandres idéer. Fristen for å sende inn forslag var 15. oktober 2020.

På gronlikaia.no kunne man delta i en survey om bruk av Fjordbyen og ønsker for Grønlikaia. 130 respondenter med jevn fordeling i kjønn, alder og postnummer, ga oss nyttige kvantitative og kvalitative data som vi tok med oss videre i arbeidet med planen. Mange av disse ble viderefremidlet med korte tekster og enkle illustrasjoner på Grønlikaia-utstillingen på Deichman Bjørvika september 2020.

Et utvalg av forslagene fra nettsiden

På gronlikaia.no kunne man komme med sine egne forslag på opplevelser og program på Grønlikaia. Deltakerne i undersøkelsen fikk anledning til å beskrive og begrunne ideen sin, samt illustrere den. Forslagene ble vist fram på skjerm på Deichman Bjørvika september 2020.

Restaurant-badstue

Hva: I Helsinki i Finland ble det i 2016 åpnet en restaurant med badstue ned mot vannkanten kalt Löyly. Denne har blitt svært populær, både som turistmål og blant innbyggerne i Helsingfors.

Hvorfor: Oslo havn mangler et stort etablert badstuekonsept som kan være et signalbygg for Oslo. Löyly i Helsinki er et null-utslippsbygg, som har fått mye god omtale.

FOTO: VISIT FINLAND

FOTO: SOGN FJORDMUSEUM

Fjordmuseet

Hva: Et lite museum som tar for seg havnas historie. Rundt museet er det park, slik at man også får en grønn lunge.

Hvorfor: Bjørvika som bydel er ny, men historien til området er gammel. Vikinger, middelalder og industri. Det er gjort masse flotte funn som bør vises på et lite museum. Fint som et startpunkt for en gåtur langs havnepromenaden.

Utsiktstårn med overgang til Ekeberg

Hva: Utsiktstårn med mulighet for trappeløp-aktivitet og en utsiktsheis med god kapasitet. Broforbindelse over Mosseveien og toglinja til Ekeberg.

Hvorfor: Skaper en naturlig kontakt mot Ekeberg, også for funksjonshemmede og eldre. Ligger tett opp mot Sjømannskolen og godt egnet for en kreativ broforbindelse.

SKOVÅRNET I GISSELFELD, FOTO: STIG NYGAARD/CC

KROLOFTET. FOTO: TORBJØRN P. LARSEN, KROLOFTET

Båtboerhavn

Hva: En hus- og bobåthavn, gjerne drevet som borettslag, hadde vært et spennende og kontinentalt tilskudd.

Hvorfor: Få marinaer i indre Oslofjord åpner for fastboende. Dette er en alternativ boform, potensielt rimelig som mikrohus, men sosialt, sentralt og utadvent.

FRA KØBENHAVN. FOTO: JIMMY LINUS / D2

Produksjonshall Oslo

Hva: Et moderne bygg som tilbyr verksteder, produksjonslokaler, studioer og atelier for hele byen. Videreføre havnen som et sted for produksjon, innovasjon og nye ideer.

Hvorfor: Fjordbyen er i ferd med å bli et sted for middelklassepensjonister. Fjordbyen må være for de ytende, og ikke bare nytende. Konseptet vil gi masse liv og autentisitet til området.

ALLAS SEA POOL, HELSINKI. FOTO: NINARA/CC

Helårs utendørsbad senket i sjøen

Hva: Bade- og svømmeanlegg slik de har i Helsinki.

Hvorfor: Spennende utendørsaktiviteter også om vinteren. Et alternativ til all fotballen på Ekeberg. Kult for ungdom uten tilholdssteder. Få svømmehaller

i nærheten, og dårlig offentlig kommunikasjon til badene som er. 50-meters svømmebasseng gir god helsegevinst, og bedre svømmeferdigheter for befolkningen. Turisme, liv og nøre, og masse fryd og glede hele året.

Akvariet i Oslo

Hva: Gi Oslo et akvarium som en del av Fjordbyplanen. Det etterlengtede rekreasjonstilbudet er tilgjengelig året rundt og inkluderer alle i byen til å oppleve livet under vann.

Hvorfor: Et akvarium vil samle folk fra alle bydeler, og besøkende fra resten av landet. Det er en mulighet til å få et nasjonalt akvarium som bidrar til økt kunnskap om havet vårt.

FOTO: FRODE FJELD/CC

Høsten 2020 ble det nyåpnede Deichman Bjørvika fylt med levende planter, jord, stein og asfaltrester fra Grønlikaia, i en utstilling der man ønsket dialog om Grønlikaias framtid.

Med planter fra Oslofjordens flora plassert i Oslos nye praktbygg, ble byen invitert inn til å snakke om Grønlikaia.

Øya på Deichman

Utstilling

Deichman hovedbibliotek i Bjørvika åpnet for offentligheten våren 2020. I september 2020 var det altså fremdeles et helt ferskt bygg som ble åsted for en ganske uvanlig utstilling: 6 tonn med levende planter, jord, stein og asfaltrester ble transportert inn på det åpne arealet i første etasje hvor det var tilgjengelig gjennom en prosjekt- og utstillingsperiode på seks uker.

Disse store massene og mengder med

planter var materialer for en stor, kunstnerisk installasjon. Installasjonen var en abstrakt modell av Buffersonen – friområdet lengst sør på Grønlikaia, som arkitektene ser for seg at en dag kan bli til en ny øy i Oslofjorden.

Buffersonen ble fylt ut i 1968, og består i dag av grus og pukk, som sannsynligvis er svært forurenset. Installasjonen var delvis bygget opp av masser fra dette →

→
Platene var hentet fra Oslofjordens flora.

↓
Besøkende fikk se en stor arkitekturmodell av Grønlikaia.

ALLE FOTO: SIGRID BJORBEKKMO

↑
Ustillingen var plassert i Deichmans eventlokale på bakkeplan, og godt synlig for forbipasserende på hjørnet av Dronning Eufemias gate og Anne-Cath. Vestlys plass foran biblioteket.

området. I installasjonens landskap ble det plantet arter fra Oslofjorden; planter som har klart å etablere seg i et landskap som opprinnelig ble utformet som kai- og havneanlegg.

På Deichmanske bodde disse plantene, kratt og småtrær i et slags midlertidig drivhus, mens de dannet ramme for ettertanke og tilførte en naturopplevelse til bibliotekets kultivererte rom. Utstillingen var dermed med på å forkultivere en slags biotop som skulle danne første speide utvikling i friområdet på Buffersonen.

Friområdet skal være en ubebygget buf-

fer mellom havneindustriarealer på Sjursøya, og de nye boligene på Grønlikaia, og danner derfor en enestående mulighet for byen. Hva skal skje her? Dette var det store spørsmålet som ble stilt i forbindelse med denne utstillingen, som skulle invitere den brede offentlighet til medvirkning i forbindelse med planlegging av området.

«Øya» fikk mange til å heve øyenbrynene enten man passerte forbi i Dronning Eufemias gate, eller var innom biblioteket i andre ærend. Og dette var nettopp hensikten. Ved å skape oppmerksomhet på at Buffersonen finnes, var håpet å →

I installasjonens landskap ble det plantet arter fra Oslofjorden

→ SDG designet informasjonsmateriale som fortalte om utviklingsprosjektet.

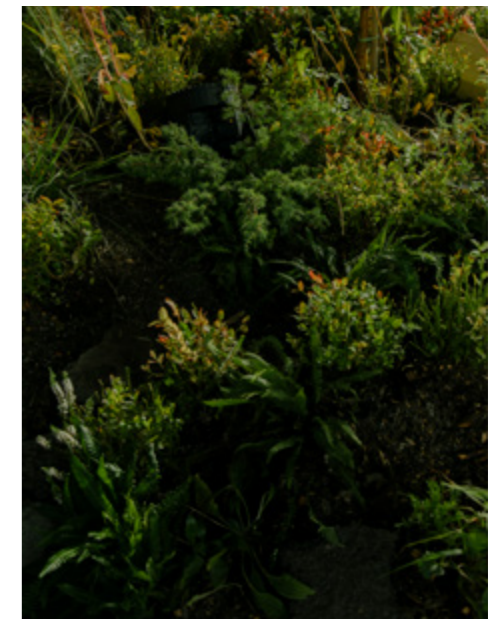
gjøre flest mulig oppmerksom på at medvirkning i byutviklingsprosesser er mulig. I vandring gjennom utstillingen ble alle besøkende invitert til å sende inn bidrag i form av film, skisser, tekst e.l., og alle besøkende fikk med seg et magasin som beskriver prosjektet og prosessen.

Utstillingen hadde, i tillegg til opplevelsen, et annet viktig moment: installasjonen var sirkulær. Alle elementer fra spesialdesignede benker til europaller til Oslofjord-planter skulle videre i systemet. Ved avsluttet utstilling ble alle planter plantet ut på Buffersonen for dermed å være med til å «re-wilde» området, altså hjelpe til med at plante, fugle- og dyreliv styrkes.

Det siste, og kanskje viktigste momentet: å tilby de besøkende tilgang til en

grønn oase med en helt annen karakter enn resten av Bjørvika. Her kunne enhver som kom forbi sette seg ned på benker konstruert av langsomvoksende, bærekraftig furu, mellom stedegne norske planter, kratt og småtrær i skrin jord, sammen med rått byggemateriale fra Oslos havnehistorie. Dette var et sted for kontemplasjon og innlevelse midt i Oslos travle nye bydel. ■

Emilie Bergrem
arkitekt MNAL,
Rodeo arkitekter

↩ Utstillingen skapte forundring og kontemplasjon, og ga en pustepause til de besøkende. Mange barn likte å leke på den.

Postkasse

- Bidrag med tekst og tegninger
- 250 innleverte forslag

Under Grønlikaia-utstillingen på Deichman kunne besøkende slå seg ned på arbeidsstasjoner og fylle ut sine egne kort med forslag for Grønlikaia, og droppe de i en postkasse.

Man kunne tegne og skrive, og velge selv om man ville være anonym eller ikke.

Representanter fra Rodeo arkitekter var tilstede for å informere og bistå besøkende i helgene.

Øvelsen så ut til å være særlig populær blant småbarnsfamilier som brukte utstillingen og arbeidsverkstedene til å få en pust i bakken på helgeturen.

Over 250 forslag kom inn fra de besøkende, og den soleklare kvaliteten folk ønsket seg var innen kategorien «Rekreasjon».

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Selma

Alder: 14 Yrke: Elev

Tittel på idé: Kule sittegrupper

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: EIRIN

Alder: 20 Yrke: STUDENT

Tittel på idé: GRAFITTIVEGG

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Mai Hoang Tran

Alder: 17 Yrke: Elev på Vgs

Tittel på idé: Fritidsaktiviteter + tilbud gratis

Beskrivelse eller tegning

Gratis Kunsthus som er åpen for alle. Et bygg/sted hvor folk kan bli kunstnere. Gratis lån av tegne- og malesaker.
Gratis skøytebane og ishockeybane.
Gratis utleie av dansehall og musikkverksted + konsertsaler ute.
 Et bygg hvor dansere og musikere, som ikke nødvendigvis har verken talent/erfaring, kan møtes og oppfylle sine drømmer.
Gratis ballspill hall: fotballbane, volleyballbane, basketballbane, turnehall, inderbandy
Annet: bordtennisbord, sjakkbrett, skattpark
Bedre og renere utedøer: gratis utleie av båt (robott og motorbåt) - evt. utleie for en billig og rimelig pris. →

Snu kort →

Add colour to Grønlikaia

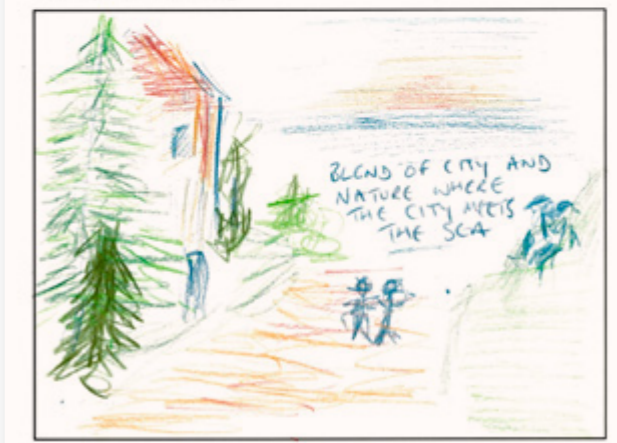
Your city is created for and by you. We want your ideas and input on how you want Grønlikaia to be.

Name: JUEL

Age: 46 Profession:

Title of idea: GARDEN CITY

Description or drawing

Turn card →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Hedda Klise Hummelvoll

Alder: 22 Yrke: Lærerstudent

Tittel på idé: Kunstøy

Beskrivelse eller tegning

Øya kan bli brukt til å stille ut kunst. Den kan lages som en slags "kunstløype" som går rundt på øya. Dette skal gi folk mulighet til å oppleve ny kunst og gir et pusterom fra byen og et hektisk liv.

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Ea ♥

Alder: 8 år Yrke: Sole-elev

Tittel på idé: et onevansk restaurant

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Erla

Alder: 14 Yrke: Balletdanser

Tittel på idé: Miami beach

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Astri Pang

Alder: 34 Yrke: Arkitekt

Tittel på idé: Vann mer vann

Beskrivelse eller tegning

Øya mangler både et badeland og et akvarium. Begge kan være fine å plassere rett ved vannet! 😊

Snu kort →

Add colour to Grønlikaia

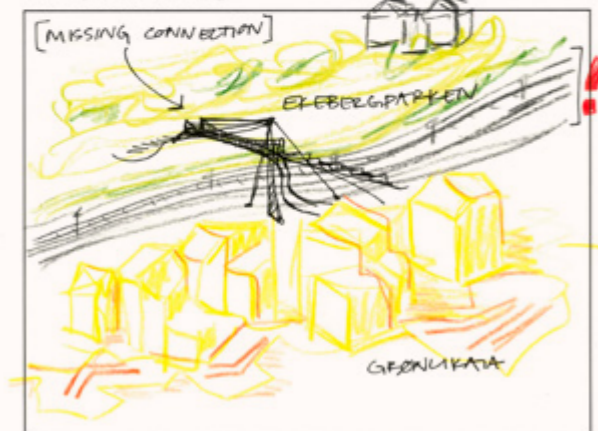
Your city is created for and by you. We want your ideas and input on how you want Grønlikaia to be.

Name: Helena

Age: 23 Profession:

Title of idea: CONNECTIVE TISSUE

Description or drawing

Turn card →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

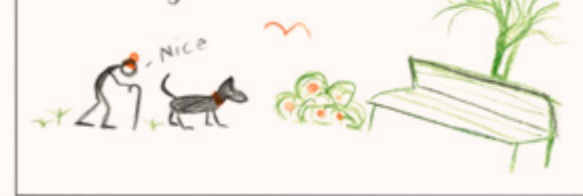
Navn: Kristina Nygaard

Alder: 30 Yrke: Designer

Tittel på idé: Botanisk Sanseshage

Beskrivelse eller tegning

et rolig sted å gå tur eller ta med gamle mennesker eller mennesker med behov for en sanseshage. Med urter og gode lukter og fine blomster.

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Elin

Alder: 40 Yrke: INNKJØPER

Tittel på idé: BAD

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Billie ♥

Alder: 7 år Yrke: elev

Tittel på idé: Leke og bade parken

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Add colour to Grønlikaia

Your city is created for and by you. We want your ideas and input on how you want Grønlikaia to be.

Name: Marina
Age: 10 Profession: elev 5. trinn

Title of idea: Dream room

Description or drawing

Turn card = Pute →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: ODDVAR NESSE
Alder: 53 Yrke: sving

Tittel på idé: MIDDELALDERTRASE - FRA Hovedøya VIA GRØNLIKAIA TIL MIDDELALDERBYEN

Beskrivelse eller tegning
Lage en trasé fra Hovedøya, via Grønlikaia og til Middelalderbyen (St. Balhards katredalen). Denne traséen kan videre fortelles til Gml. Akar kirke og utgjøre en historisk middelalderreise som følger pilgrimsleden gjennom Oslo. Det settes opp en selvkjørende passasjerferje mellom Hovedøya og Grønlikaia. Langs traséen fra Klaksvik på Hovedøya og videre fra Grønlikaia til Middelalderbyen settes det opp ulike "opplevelsesposter" der en kan gjenopplive Middelalderperioden av Oslos historie. Disse bør være interaktive og kunne være aktuelle både for barn og voksne →

Snu kort →

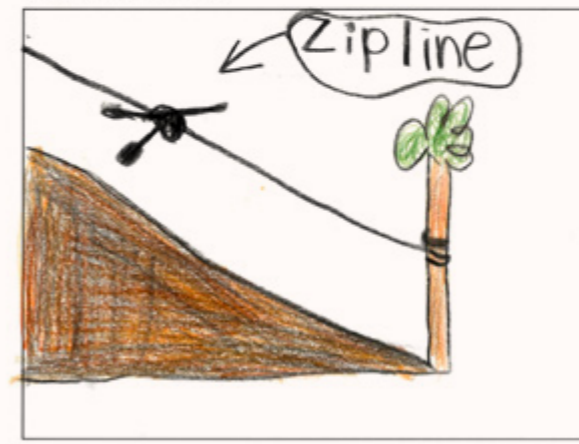
Add colour to Grønlikaia

Your city is created for and by you. We want your ideas and input on how you want Grønlikaia to be.

Name: Leander
Age: 10 Profession: Elev

Title of idea: Zipline

Description or drawing

Turn card →

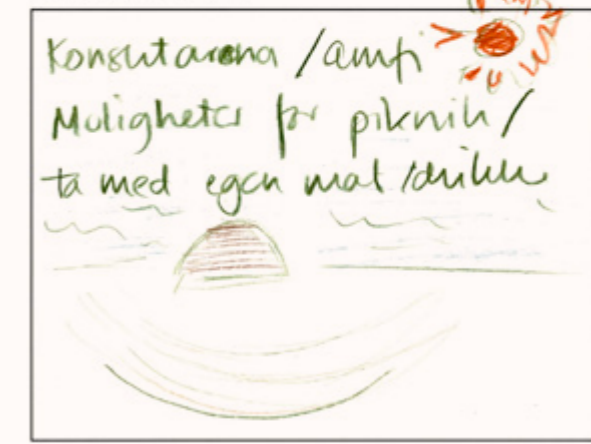
Sett farge på Grønlikaia^{12/19}

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Stellan Schreiner
Alder: 10 Yrke: Skoleelev

Tittel på idé: Hollywood Bowl

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: TOR MARTINSEN
Alder: 65 Yrke: LÆRER / LERAR

Tittel på idé: LEVENDE KULTUR / FARTØYVERNISTER
MUSEUM OVER OSLO HAVN!

Beskrivelse eller tegning

OSLO TRENGER NOE KARTOTT I HAVNEOMRÅDET. ET FARTØYVERNISTER / MUSEUM OVER OSLO HAVN. VERKSTEDER / SLIPP, ET LEVENDE MILJØ. DETTE VIL BLI EN ATTRAKSJON HJORT I ALL NY ARKITEKTUR. SE TIL HÅRDANGER FARTØYVERNISTER. EN LITEN UTGAVE AV DETTE BØR DE VÆRE PÅSATT TIL OSLO HAR LANDETS STØRSTE SAMLING AV GAMLE TREBATEL (CHARBATEL) SOM TRENGER ÅRUC VEDLIEHOLD. DETTE VIL BLI EN ATTRAKSJON UTENOM ALT ANNET I BILKVA. AV REPERT FOR OSLO SOM HAVNEBY OG VERFTHISTRIE BØR DETTE REALISERES.

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: ANE FJELLSTRØM
Alder: 33 Yrke: SOSIALE MEDIA MANAGER

Tittel på idé: KOLONIHAGE / PARSELLHAGE

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia^{11/17}

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Ragnar Bleken
Alder: Yrke: Samfunnsborger

Tittel på idé: ÅPNING

Beskrivelse eller tegning

Dagens utkast LUKKER-tete bygningsmasser som veltet ned mot siden. "Promenaden" er ingen promenade, men en gangsti med klatter av åpne rom i mellom → Det gir konflikt mellom bebore og "folket" som søker utfoldelse M.a.o samme feil som alle %

Snu kort →

Sett farge på Grønlikaia

Din by skapes for og av deg. Vi ønsker dine idéer og innspill på hvordan du ønsker at Grønlikaia skal bli.

Navn: Selma Øster
Alder: 14 Yrke: Skole

Tittel på idé: Utendørs hengekøyer / utstopping

Beskrivelse eller tegning

Snu kort →

Monica Fleisje (Bymiljøetaten) og Marianne Ekerold Netland (Bydel Gamle Oslo) i samtale om Fjordbyen.

Artisten Musti ble intervjuet om sine erfaringer fra Tøyen.

Livestreamet utstillingsåpning

- Livestreamet på Facebook
- Faglige innlegg og konsert med Musti

For å markere åpningen av utstillingen Sett farge på Grønlikaia, arrangerte Rodeo arkitekter i samarbeid med Hav eiendom og Scandinavian Design Group et livestreamet byutviklingsevent på Facebook.

Arrangementet tok form som et debatt- og aktualitetsprogram i tv, med gjester, musikkinnslag og flerkameraproduksjon. Over 2000 personer var innom facebook-eventet.

Hensikten var å skape oppmerksomhet omkring utstillingen og medvirkningsprosessen for Grønlikaia, samt formidle byutvikling på en engasjerende måte.

Disse deltok:

- Henning Sunde, grunnlegger Rodeo arkitekter, prosjektansvarlig for Grønlikaia-planen
- Marie Winsvold, bærekraftsjef Hav eiendom
- Kjell Døvle Kalland, administrerende direktør i Hav Eiendom
- Knut Schreiner, kultursosiolog Rodeo arkitekter
- Suvita Ballchand, project manager Scandinavian Design Group
- Musti, artist
- Lasse Heimdal, Norsk Friluftsliv
- Erling Dokk Holm, NMBU
- Monica Fleisje, Bymiljøetaten
- Marianne Netland, Bydel Gamle Oslo

Samarbeid med skoleklasser

- Designsprints med tre videregående skoler

Høsten 2020 gjennomførte Rodeo arkitekter og Scandinavian Design Group en serie designsprints i et spennende samarbeid med skoleklasser fra Kongshavn Videregående Skole, Edvard Munch Videregående skole og Jordal ungdomsskole.

Design Sprint er en metodikk for å jobbe fokusert med idégenerering fra visjon til konsept. Klassene gjennomførte en serie workshops på Deichman Bjørvikas action lab, med utstillingen *Sett farge på Grønlikaia* som «klasserom».

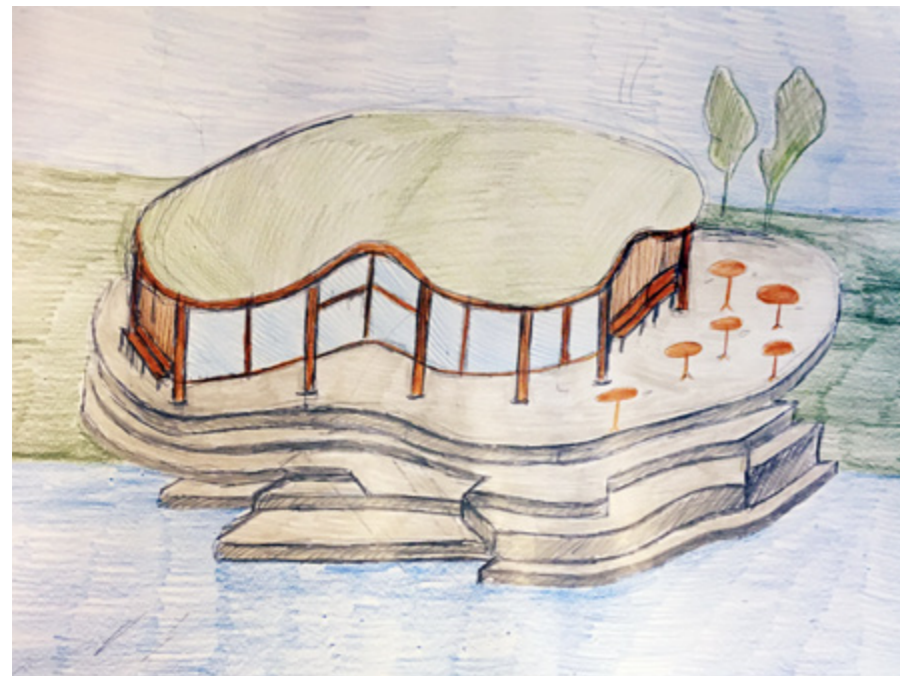
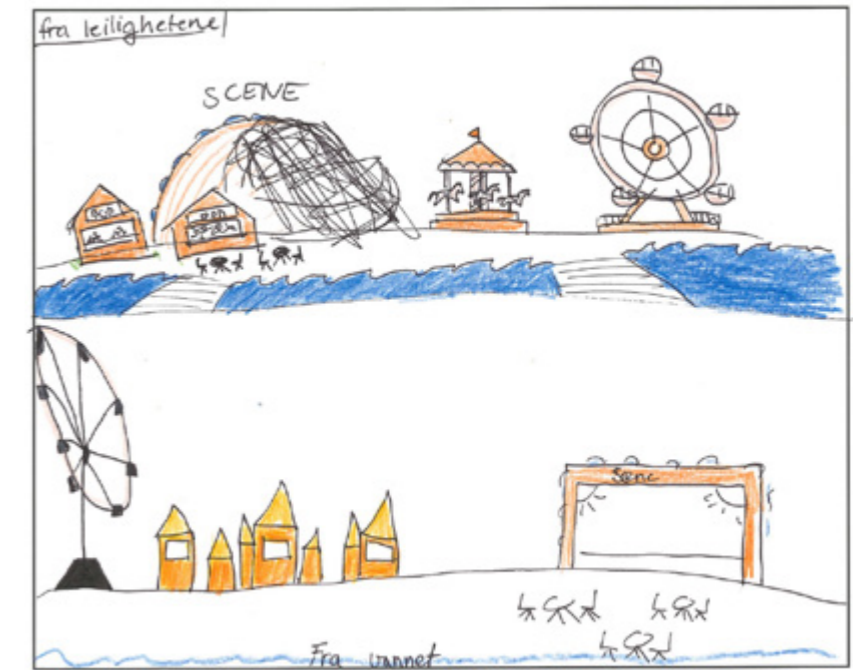
Vi fikk inn detaljerte og inspirerte innspill fra elevene, som tilsammen dannet et tydelig bilde av hva den yngre generasjonen ønsker seg av en trygg, sunn, bærekraftig og morsom by.

← Et miljøvennlig badeland (Sanna, Casper og Casper, Kongshavn VGS).

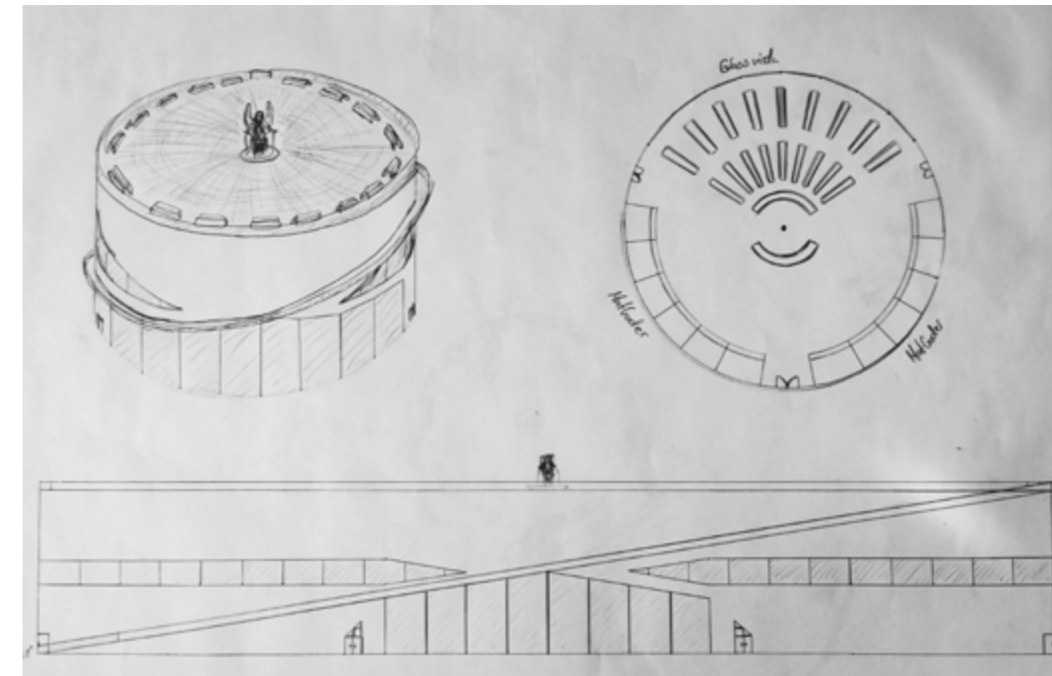
↓ Verdens mest miljøvennlige og inkluderende tivoli (Kongshavn VGS).

↓ Aktivitetspark med skatepark, fotball- og basketbaner. Skøyteis om vinteren. Containere med utlån av utstyr (Hamid, Nornia, Zena, Jordal ungdomsskole).

↑ Mons fra Edvard Munch VGS presenterer sin idé – en containerkonstruksjon til fri benyttelse som stupetårn eller utkikkstårn.

← Kafé på friområdet med mulighet for å komme helt ned mot sjøen (Oda, Edvard Munch VGS).

← Utkikkstårn på friområdet som har en mathall under (Magne, Edvard Munch VGS).

Besøk av barnefamiliene i Bjørvika

- Strekkoden barnehage åpnet august 2017, som den første av sitt slag i Bjørvika.
- Vi møtte foreldre og barn i Bjørvika å lære mer om hva det vil si å vokse opp i den transformerte havnebyen.

Barn fra Strekkoden barnehage er de første som vokser opp i Bjørvika. Det er viktig å gi barn og unge en forståelse om at byutvikling er noe de kan involvere seg i og mene noe om.

Barna ble tatt med på befaring til Sjursøya og Grønlikaia, og senere har de bygget en stor Lego-øy som skal illustrere friområdene i sør. Her foreslo de

aktiviteter og ting de ønsket Øya skulle inneholde. Foreldre og barn fra Bjørvikaområdet ble invitert på suppe og hyggestund på Deichman-utstillingen. Her fikk de anledning til å jobbe sammen i grupper og diskutere med Hav eiendom og Rodeo arkitekter hva som var viktig å tenke på når man skal skape en bra fjordby for barn og ungdom.

← Fra by for bil til by for barn: Nå er det barnefamilienes tur til å være i Bjørvika.

↓ Foreldre og barn fra Bjørvikaområdet ble invitert til medvirkningsworkshop på Deichman.

➤ Se barna bygge Grønlikaia i Lego

Veien videre for østkantens fjordby

Da Oslo bestemte seg for å flytte containere og tungtransport ut av sentrum for å frigjøre plass til fremtidens fjordby, ble Hav Eiendom opprettet som Oslo Havns eiendomsselskap. Siden den gang har vår oppgave vært å utvikle Bjørvika til beste for byen og for Oslo Havn.

Bjørvika er i dag et attraktivt område med inkluderende møteplasser og yrende liv langs sjøfronten. Nesten halvparten av området, 40 prosent, er satt av til gratis tilgjengelige møteplasser, som er til for hele byens befolkning. Dette er Havnepromenaden, parker, allmenninger og strender. Vår visjon er å forme fremtidens fjordby for alle, og vi er spesielt stolt av Operastranda og Stasjonsallmenningen. Dette er møteplasser som på kort tid er blitt noen av Oslos mest populære samlingssteder for store og små.

Når vi nå skal i gang med det siste store prosjektet i Bjørvika – Grønlikaia – vil vi bruke det vi har lært og erfart så langt. Det vi har gjort bra i Bjørvika skal vi gjøre enda bedre i Grønlikaia.

Bjørvika skal være et sted hvor alle trives. Grønlikaia blir dessuten nærmeste sjøfront for halve byens befolkning. Derfor det så viktig for oss å legge til rette for gode og gratis møtesteder som er lett tilgjengelig for alle. Vi lover å stå hardnakket på for vårt nye forslag om at den beste delen av Grønlikaia skal være tilgjengelig for alle og ikke bare noen få, gjennom at den nye havnepromenaden legges ytterst i

Det vi har gjort bra på andre eiendommer i Fjordbyen, vil vi gjøre enda bedre på Grønlikaia.

sjøfronten. Grønlikaia skal ikke bare være nabolag for de som bor i de 1500 leilighetene vi ønsker å bygge og de som får jobbe i de nye næringsbyggene, men et nabolag for oss alle. På den måten skaper vi et godt sted å vokse opp, et godt sted å jobbe og en arena hvor hele byen kan komme sammen.

I denne delen av medvirkningsprosessen har vi vært opptatt av å slippe til stemmer som ikke har stor formell eller uformell makt og som altfor ofte blir oversett når store planer legges. Det har gitt oss viktig kunnskap, som vi tar med oss videre og som vi vil lytte til. Grønlikaia ligger dessuten tett på sårbar natur og særlig har den alvorlige situasjonen for Oslofjorden berørt oss alle.

For å nå ambisiøse klimamål må vi tenke nytt og langt mer helhetlig når vi skal utvikle byen. Vi må ivareta naturens behov, sette økologisk og sosial bærekraft i sentrum for de valg og grep vi tar. Bærekraft er noe mer enn hva vi gjør lokalt, vi

må tenke i et globalt perspektiv. For å lykkes med dette har vi fått støtte fra Enova til å utvikle Grønlikaia med utgangspunkt i Kate Raworths teori om «smultringøkonomi»; hvor sosial, økologisk og økonomisk bærekraft settes i sammenheng. For å lykkes og for å kunne spre ny kunnskap best mulig, samarbeider vi med dyktige fagmiljø i Futurebuilt og Grønn byggallianse.

Vi er også stolte av at alle økonomiske verdier som vi skaper går tilbake til Oslo Havn. Dermed bidrar vi til å realisere målet om at Oslo skal ha verdens mest miljøvennlige bynære havn. Varetransport med skip reduserer klimagassutslippene med omkring 60% i forhold til transport med lastebil. Det er derfor ingen vei til et bærekraftig samfunn uten å styrke klimavennlig transport på kjøll.

Vi setter stor pris på tilliten byen har vist oss når vi har fått mulighet til å utvikle Bjørvika. Det er et stort ansvar og et privilegium å få forme fremtidens fjordby. Derfor skal vi fortsette å lytte til gode råd på veien.

Vi retter en stor takk til alle som har bidratt så langt og til alle som venter utålmodig på å kunne ta i bruk østkantens fjordby.

Vi gleder oss til å ønske velkommen til Grønlikaia om noen år. ■

Kjell Døvlø Kalland, administrerende direktør i Hav Eiendom

HAV
EIENDOM

RODEO
ARKITEKTER